

ВИСНОВОК

до проектів Законів:

про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо відновлення дії його окремих норм, особливостей їх застосування під час дії правового режиму воєнного стану та удосконалення проведення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання (реєстр. № 14345 від 30.12.2025)

про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо особливостей застосування його положень під час дії правового режиму воєнного стану та вдосконалення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання (реєстр. № 14345-1 від 15.01.2026)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації на своєму засіданні 7 квітня 2026 року (Протокол № 168) розглянув проект Закону про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо відновлення дії його окремих норм, особливостей їх застосування під час дії правового режиму воєнного стану та удосконалення проведення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання (реєстр. № 14345 від 30.12.2025), поданий Кабінетом Міністрів України та проект Закону про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо особливостей застосування його положень під час дії правового режиму воєнного стану та вдосконалення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання (реєстр. № 14345-1 від 17.12.2025), поданий народним депутатом України Буймістер Л. А.

Законопроекти розроблено з метою відновлення дії окремих норм статей Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», які наразі не застосовуються, що сприятиме забезпеченню захисту та розвитку конкуренції, прозорості функціонування системи державної допомоги та дотримання міжнародних зобов'язань України у сфері державної допомоги, передбачених Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

В межах предметів відання Комітету щодо запропонованих законодавчих змін зазначаємо наступне.

Міністерство цифрової трансформації України у своєму висновку до законопроекту реєстр. № 14345-1 висловило, зокрема, такі зауваження та пропозиції.

Абзацом двадцять дев'ятим пункту 1 Розділу I проекту Закону передбачено доповнити частину першу статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» новим визначенням щодо реєстру державної допомоги, який є інформаційно-комунікаційною системою, що призначена для забезпечення збирання, накопичення, захисту, обліку, відображення, обробки та надання інформації про державну допомогу, зокрема чинну державну допомогу, державну допомогу, щодо якої надавачі державної допомоги підлягають звільненню від обов'язку повідомлення про нову державну допомогу відповідно до статті 7 цього Закону, незначну державну допомогу.

Крім того, пунктом 11 Розділу I проекту Закону передбачено доповнити статтю 16 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» нормами щодо функціонування реєстру державної допомоги.

Звертаємо увагу, що правові, організаційні і фінансові засади створення та функціонування публічних електронних реєстрів з метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб під час створення, зберігання, оброблення та використання інформації у публічних електронних реєстрах встановлює Закон України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон).

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 2 Закону публічний електронний реєстр (реєстр, кадастр, реєстр тощо) (далі – реєстр) – інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення реєстрових даних та надання реєстрової інформації.

Відповідно до частини третьої статті 4 Закону виключно законом або іншим актом законодавства, згідно з яким створений реєстр, визначаються відомості, зазначені у частині другій статті 26 цього Закону (крім випадків, визначених статтями 40 і 41 цього Закону).

Так, згідно з частиною другою статті 26 Закону базовий реєстр створюється згідно із законом, в якому зазначаються:

вимоги до створювачів;

джерела інформації відповідного реєстру;

порядок обов'язкового інформування праволодільця про запити будь-яких осіб щодо інформації про нього та належні йому майно, майнові, правові та інші спеціальні статуси, а також про збирання, оброблення, внесення такої інформації до відповідних реєстрів, її зміну та видалення.

Таким чином, пропонується доопрацювати пункт 11 Розділу I проекту Закону в частині функціонування реєстру державної допомоги, з урахуванням вищезазначених норм Закону.

Разом з тим, абзацами тринадцятим та чотирнадцятим підпункту 3 пункту 3 Розділу II проекту Закону запропоновано доповнити частину першу статті 2

Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» новим пунктом 2¹ та передбачити, що єдина інформаційна система Бюро економічної безпеки України – це інтегрована, модульна, інформаційно аналітична система, призначена для автоматизації діяльності Бюро економічної безпеки України у сфері запобігання, виявлення, припинення та розслідування кримінальних правопорушень, що посягають на функціонування економіки держави, та здійснення інших повноважень, покладених на Бюро економічної безпеки України.

Слід зазначити, що пунктом 5 частини першої статті 2 Закону визначено, що інтегрована інформаційна система – багатфункціональна інтегрована інформаційно-комунікаційна система, яка забезпечує логічне поєднання електронних інформаційних ресурсів або публічних електронних реєстрів, що належать до організаційної структури суб'єкта ведення відповідної системи, захист інформації, внутрішню та зовнішню інформаційну взаємодію шляхом використання єдиної точки доступу до цієї ІС.

Крім того, абзацами одинадцятим, дванадцятим та двадцять третім статті 1 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» визначено що:

інформаційна (автоматизована) система – організаційно-технічна система, в якій реалізується технологія обробки інформації з використанням технічних і програмних засобів;

інформаційно-комунікаційна система – сукупність інформаційних та електронних комунікаційних систем, які у процесі обробки інформації діють як єдине ціле;

електронна комунікаційна система – сукупність технічних і програмних засобів, призначених для обміну інформацією шляхом передавання, випромінювання та/або приймання її у вигляді сигналів, знаків, звуків, рухомих або нерухомих зображень чи в інший спосіб.

Згідно зі статтею 3 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» суб'єктами відносин, пов'язаних із захистом інформації в системах, є:

володільці інформації;

власники системи;

користувачі;

спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань організації спеціального зв'язку та захисту інформації і підпорядковані йому регіональні органи.

На підставі укладеного договору або за дорученням власник системи може надати право розпоряджатися системою іншій фізичній або юридичній особі - розпоряднику системи.

Відтак, з урахуванням вищенаведеного, проект Закону потребує доопрацювання в частині визначення виду системи, з урахуванням вищенаведених норм та чіткого визначення суб'єктів єдиної інформаційної

системи Бюро економічної безпеки України, пов'язаних із захистом інформації в системі.

Запропонована розробниками редакція абзаців тридцятого - тридцять третього підпункту 3 пункту 3 розділу II проекту Закону передбачає частини третю та п'яту статті 7 Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» викласти в новій редакції та передбачити, що Бюро економічної безпеки України має безпосередній, у тому числі автоматизований, доступ до інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційнокомунікаційних систем, публічних електронних реєстрів, банків та баз даних, держателем (адміністратором) яких є органи державної влади або органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації всіх форм власності з часткою державної власності понад двадцять п'ять відсотків, користується державними, у тому числі урядовими, засобами зв'язку і комунікацій, мережами спеціального зв'язку та іншими технічними засобами. Такий доступ надається Бюро економічної безпеки України безоплатно, у спосіб, визначений законом, в порядку спеціального доступу або електронної інформаційної взаємодії.

Бюро економічної безпеки України взаємодіє з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку та забезпечується в порядку спеціального доступу або електронної інформаційної взаємодії доступом до її публічних електронних реєстрів, інформаційних (автоматизованих) і довідкових систем, банків даних та баз даних.

Також, редакція абзацу сімдесят другого підпункту 3 пункту 3 розділу II проекту Закону, передбачає пункт 2 частини другої статті 9 Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» викласти в новій редакції та передбачити, що Бюро економічної безпеки України у рамках інформаційно-аналітичної діяльності, зокрема, отримує, обробляє та користується інформацією з інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційнокомунікаційних систем, публічних електронних реєстрів, банків та баз даних органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, доступ до яких здійснено з урахуванням положень статті 7 цього Закону.

Слід зазначити, що відповідно до абзацу першого частини першої статті 34 Закону користування реєстровою інформацією здійснюється у порядку загального доступу, спеціального доступу та електронної інформаційної взаємодії між реєстрами.

Абзацами сьомим та восьмим частини третьої статті 34 Закону передбачено, що користування реєстровою інформацією у порядку спеціального доступу здійснюється у формі надання доступу до інформації реєстрів у режимі читання, а також у формі витягів, довідок, інформаційних, статистичних та аналітичних звітів, доступу через прикладні програмні інтерфейси реєстрів, інформаційно-комунікаційну систему оператора та в інших, встановлених законом або іншими актами законодавства, згідно з якими створено реєстри, формах. Правоволодільці також мають право на отримання відповідної

реєстрової інформації у формі документів, що створюються під час ведення реєстрів.

Користування реєстровою інформацією у порядку спеціального доступу здійснюється на платній основі, крім випадків, визначених законом або іншими актами законодавства, згідно з якими створено відповідні реєстри.

Таким чином, Законом визначено, що користування реєстровою інформацією здійснюється в порядку загального, спеціального доступу, а також в порядку електронної інформаційної взаємодії.

При цьому слід зазначити, що ані проектом Закону, ані діючою редакцією Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» не визначено перелік державних електронних інформаційних ресурсів та інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів, банків та баз даних до яких надаватиметься доступ.

Крім того, щодо надання спеціального доступу до реєстру в законі або іншому акті законодавства, згідно з якими створено реєстри, має бути визначено відповідні положення щодо отримання такого доступу.

Таким чином, з метою врегулювання надання спеціального доступу Бюро економічної безпеки України у проекті Закону слід визначити перелік таких державних електронних інформаційних ресурсів та інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційнокомунікаційних систем, публічних електронних реєстрів, банків та баз даних (далі – інформаційні ресурси), а також передбачити внесення змін до законів, якими врегульовані питання щодо створення інформаційних ресурсів та надання доступу до таких інформаційних ресурсів.

Окрім цього, відповідно до пункту 1 частини першої статті 5 Закону України «Про доступ до публічної інформації» доступ до інформації забезпечується шляхом систематичного та оперативного оприлюднення інформації, зокрема на офіційних веб-сайтах в мережі Інтернет та на єдиному державному веб-порталі відкритих даних.

Згідно з частиною першою статті 10¹ Закону «Про доступ до публічної інформації» публічна інформація у формі відкритих даних – це публічна інформація у форматі, що дозволяє її автоматизоване оброблення електронними засобами, вільний та безоплатний доступ до неї, а також її подальше використання.

Розпорядники інформації зобов'язані надавати публічну інформацію у формі відкритих даних на запит, оприлюднювати і регулярно оновлювати її на єдиному державному веб-порталі відкритих даних та на своїх веб-сайтах.

Згідно з пунктом 3 Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 р. № 835, розпорядники інформації згідно з цим Положенням завантажують у формі відкритих даних набір даних, визначений у переліку наборів даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, згідно з додатком.

Перетворення (зокрема, вивантаження з баз даних та в разі потреби знеособлення) публічної інформації у публічну інформацію у формі відкритих даних є обов'язковим.

Розпорядники інформації зобов'язані оприлюднювати у формі відкритих даних усю публічну інформацію у формі відкритих даних, яка перебуває в їх володінні та стосується конкретного набору даних.

Крім того, відповідно до Переліку наборів даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року № 835, Бюро економічної безпеки України має оприлюднювати та регулярно оновлювати Звіт про діяльність Бюро економічної безпеки України, передбачений статтею 35 Закону України «Про Бюро економічної безпеки України», у формі відкритих даних на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних.

Водночас додатково слід зазначити, що інформація, яка формується, накопичується та обробляється в інформаційних ресурсах Бюро економічної безпеки України, за своїм змістом потенційно може містити відомості з обмеженим доступом, зокрема службову інформацію. Відповідно до статті 9 Закону України «Про доступ до публічної інформації» до службової інформації, зокрема, належить інформація, зібрана в процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності та у сфері оборони держави, яка не віднесена до державної таємниці.

При цьому, згідно з частиною першою статті 6 цього Закону обмеження доступу до інформації допускається виключно у випадках, прямо передбачених законом, та за умови дотримання визначених ним критеріїв.

Отже, у разі якщо конкретні відомості з інформаційно-комунікаційних систем Бюро економічної безпеки України мають статус інформації з обмеженим доступом, це може бути правомірною підставою для обмеження доступу до них та їх неоприлюднення у формі відкритих даних.

Водночас відповідно до пункту 1 частини першої статті 5 та статті 3 Закону України «Про доступ до публічної інформації», а також з урахуванням принципу відкритості інформації за замовчуванням, закріпленого постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 р. № 835, інформація вважається відкритою та підлягає оприлюдненню, у тому числі у формі відкритих даних, якщо інше прямо не встановлено законом.

З огляду на викладене слід зазначити:

у разі якщо інформація, що створюється та використовується Бюро економічної безпеки України, належить до інформації з обмеженим доступом, це має бути прямо визначено у нормативно-правовому акті із зазначенням відповідних категорій інформації та правових підстав обмеження доступу;

у разі якщо така інформація не віднесена законом до інформації з обмеженим доступом, необхідно забезпечити її оприлюднення для необмеженого кола осіб відповідно до вимог законодавства, у тому числі шляхом оприлюднення у формі відкритих даних.

Окрім цього, у зв'язку з наведеним пропонується пункт 2¹ частини першої статті 2 Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» в редакції проекту Закону викласти так:

«2¹) єдина інформаційна система Бюро економічної безпеки України – це інтегрована, модульна інформаційно-аналітична система, призначена для автоматизації діяльності Бюро економічної безпеки України у сфері запобігання, виявлення, припинення та розслідування кримінальних правопорушень, що посягають на функціонування економіки держави, та здійснення інших повноважень, покладених на Бюро економічної безпеки України; інформація з такої системи оприлюднюється у формі відкритих даних, крім інформації з обмеженим доступом».

Також в проекті Закону передбачити внесення змін до пункту 1 частини другої статті 33 Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» та викласти його в такій редакції:

«2. Бюро економічної безпеки України:

1) готує та оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті та Єдиному державному веб-порталі відкритих даних звіт про свою діяльність, передбачений статтею 35 цього Закону».

До того ж, пропонується статтю 22 Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» в редакції проекту Закону доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«9. Доступ до аналітичних продуктів та інформаційних документів забезпечується, зокрема, у формі відкритих даних, крім інформації з обмеженим доступом».

Народні депутати України – члени Комітету при обговоренні законопроектів зазначили, що вони матимуть позитивний вплив на соціально-економічний розвиток держави в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення, зокрема, запровадження більш гнучких і водночас адресних підходів до застосування законодавства про державну допомогу створить правові умови для оперативної підтримки суб'єктів господарювання, насамперед у регіонах і громадах, що зазнали негативних наслідків збройної агресії РФ.

Зважаючи на вищезазначені зауваження та пропозиції законопроект (реєстр. № 14345-1) потребує відповідного опрацювання з метою врахування зауважень та пропозицій.

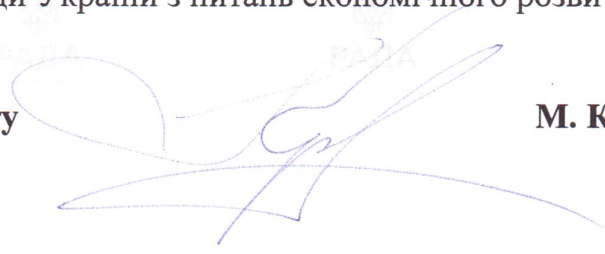
Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки та розгляду проекту Закону про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо відновлення дії його окремих норм, особливостей їх застосування під час дії правового режиму воєнного стану та удосконалення проведення моніторингу державної допомоги

суб'єктам господарювання (реєстр. № 14345 від 30.12.2025), поданого Кабінетом Міністрів України та проекту Закону про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо особливостей застосування його положень під час дії правового режиму воєнного стану та вдосконалення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання (реєстр. № 14345-1 від 17.12.2025), поданого народним депутатом України Буймістер Л. А.

2. Направити Висновок про розгляд зазначених законопроектів до Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО